

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8621200400
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8621200400.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členiek senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcov: 1) U.. arch. K. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, XXX XX Z., 2) U.. arch. D. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, XXX XX Z., právne zastúpení advokátom JUDr. Alojzom Naništom, so sídlom Sládkovičova 8, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Obec Bžany, Bžany 46, 090 33 Turany nad Ondavou, IČO: 00 330 370, právne zastúpenému: JUDr. Marek Bujdoš, advokát, so sídlom Hlinky 262/6, 091 01 Stropkov, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Svidník č.k. 3C/5/2021-50 zo dňa 06.04.2021 takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa uznesenie.

II. Žalovaný má voči žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol, cit.:

„I. Návrh žalobcov v 1. a 2. rade na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

II. Žalobcovia v 1. a 2. rade sú povinní nahradiť spoločne a nerozdielne žalovanému trovy konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.“

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobcovia v 1. a 2. rade svojim návrhom žiadali, aby súd uložil žalovanému povinnosť strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v podobe práva žalobcov mať uložené vodovodné potrubie, vodárenské zariadenia a elektrický kábel na pozemku parcela registra C KN č. XX/XXX ostatná plocha o výmere 207 m² na pozemku parcela registra C KN č. XX/XXX ostatná plocha o výmere 319 m², na pozemku parcela registra C KN č. XX/XXX ostatná plocha o výmere 336 m², na pozemku parcela registra C KN č. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 538 m² k. ú. Valkov, obec Bžany, okres Stropkov a práva prístupu k nim v rámci ich údržby a opravy v rozsahu podľa geometrického plánu č. XXX/XXXX zo dňa 26.02.2021, ktorý vypracoval geoplan U.. J. I., Prešov, a to až do právoplatnosti rozhodnutia súdu o vydržaní vlastníckeho práva, alebo práva vecného bremena v prospech žalobcov - vlastníkov chaty č.s. XXX na parc. č. XXX a parcel registra C č. XXX, č. XX/XX a č. XX/XX zapísaných na LV XXX k.ú. Valkov. Zároveň žiadajú, aby toto opatrenie bolo zapísané do LV X k.ú. Valkov, prípadne následných listov vlastníctva, ak by Obec Bžany parcely C KN č. XX/XXX, XX/XXX a XX/XXX napriek upozorneniu predávala.

1.2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nepovažoval za dôvodný, nakoľko žalobcovia v 1. a 2. rade v návrhu neuviedli také skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť, primeranosť a nevyhnutnosť zriadenia vecného bremena na nehnuteľnosť neodkladným opatrením.

1.3. Ďalej uviedol, že navrhované neodkladné opatrenie, ktorým žalobcovia žiadajú zriadenie vecného bremena na nehnuteľnosť tak, ako uvádzajú v petite svojho návrhu, by bolo v rozpore so zásadou primeranosti neodkladného opatrenia.

1.4. Mal za to, že navrhovaná úprava vzťahov medzi stranami sporu zriadením vecného bremena prostredníctvom neodkladného opatrenia nespĺňa ani požiadavku dočasnosti úpravy vzťahov. Zriadením vecného bremena a jeho zápisom do katastra nehnuteľností by sa vytvoril trvácný vzťah a opakujúci, resp. trvajúci zásah do vlastníckeho práva žalovaného - povinného z vecného bremena.

1.5. Z listinných dôkazov predložených žalobcami v 1. a 2. rade nemal za preukázané, že žalobcovia sú vlastníckmi k vodovodnej nádrži a vodovodným potrubiam na nimi konkretizovaných parcelách.

1.6. Uzavrel, že zriadenie vecného bremena je tak závažným zásahom do vlastníckeho práva povinného z vecného bremena, že bez náležitého dokazovania nie je možné rozhodnúť o tomto len neodkladným opatrením. V prípade rozhodovania o neodkladnom opatrení sa dokazovanie nevykonáva a súd rozhoduje len na základe listín predložených žalobcami. Rozhodnutiu o zriadení vecného bremena k nehnuteľnosti má predchádzať riadne konanie a dokazovanie, na základe ktorého by bolo možné vzťahy medzi stranami upraviť tak, aby bolo vlastnícke právo žalovaného v čo najmenšej možnej miere obmedzované a zároveň, aby sa vyhovelo požiadavkám žalobcov.

1.7. Dospel k záveru, že žalobcovia v 1. a 2. rade neosvedčili potrebu vydania neodkladného opatrenia, a preto návrh na vydanie neodkladného opatrenia považujú ho za nedôvodný, zamietol.

1.8. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

2. V zákonom stanovenej lehote podali proti tomuto uzneseniu odvolanie žalobcovia, v ktorom okrem iného uviedli, že nevyhnutnosť „vydania neodkladného opatrenia“ vyplýva z faktu, že bez informácie o „vodovode“ by budúci stavebníci pri kľčovaní stromov, terénnych úpravách, výkopových prácach a stavebnej činnosti pri použití ťažkých mechanizmov, mohli vážne poškodiť plytko uložený vodovod cca 50 cm pod terénom. Napríklad pri odkope svahu o sklone cca 25° pre cestu, aj stavebnú plochu, by sa vodovodné potrubie dostalo prakticky „do vzduchu“- ak by ho predtým nepretrhli. Ďalej uviedli, že špeciálnym problémom je parc. č. XX/XXX, kde podzemný vodojem - nádrž (v ich vlastníctve) o objeme cca 10 m³, pôdorys 3,0 m x 2,5 m, s ochranným pásmom zaberá cca 1/3 parcely, čím je pozemok prakticky nezastavateľný. Nový vlastníck parcely by vodojem bez právnej informácie mohol dať odstrániť. Upozornili aj na možné porušenie zákona č. 442/2003 Z.z. o verejných vodovodoch. Uzavreli, že návrhom neodkladného opatrenia nežiadajú priamo „zriadenie vecného bremena“ (ako Ťarchu do LV) ako je nesprávne konštatované v bode 24 uznesenia, ale iba „zápis Poznámky“ do príslušných LV, ktorá bude vymazaná po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Poznámali, že ich chata má cca 20 lôžok a iný zdroj vody pre chaty na tomto kopci nie je možný, podlažie je z bridlicového pieskovca, navítané studne nemajú vodu. Obidve chaty, každá v hodnote min. 100.000,- eur, by sa bez napojenia na vodovod stali de facto nepoužiteľnými, čo je majetková ujma rádovo vyššia, ako potenciálny zisk z predaja 3 dotknutých parciel. Považovali za nevyhnutné upraviť pomery do právoplatnosti rozhodnutia na základe následnej žaloby na vydržanie vecného bremena podľa GP27/2021, nakoľko žalovaný môže predčasným neuváženým konaním spôsobiť vážnu škodu a „znižovať hodnoty vecí“- nehnuteľností vo vlastníctve nielen žalobcu, ale aj Mesta Stropkov.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov uviedol, že chýba dôvodnosť takéhoto nariadenia neodkladného opatrenia. Ďalej uviedol, že žalobcovia svoje odvolanie odôvodňujú aj tým, že sa obávajú, že obec Bžany informáciu o vodovode na dotknutých parcelách kupujúcim neposkytne, pričom vychádzajú len z informácií, ktoré si sami vytvárajú, príp. skresľujú. Poznámali, že v prípade, ak by obec nechcela nejakým spôsobom túto situáciu riešiť, tak by neoznámila aj mestu Stropkov, aj žalobcom v 1. a 2. rade, že ide odpredávať pozemok, dokonca im ponúkla možnosť odkúpenia príľahlych parciel. Žalobcovia však túto možnosť najprv vylúčili. Uzavrel, že žalobcovia na jednej strane poukazujú na ich práva, avšak nerešpektujú základné vlastnícke právo obce Bžany. Z uvedených dôvodov mal za to, že odvolanie žalobcov je nedôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci zamietnutia nariadenia na neodkladné opatrenie je právne správne.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario), viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

5. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi rekreačnej chaty spolu s príslušnými parcelami v rekreačnej oblasti Domaša - Valkov, a tieto nehnuteľnosti nadobudli na základe Kúpnej zmluvy uzavretej s Pivovarom Šariš š.p., zo dňa 14.09.1999.

6. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnili tým, že na susediacich parcelách C KN č. XX/XXX, XX/XXX a XX/XXX a XXX/X sa nachádzajú inžinierske siete, ktoré žalobcovia užívajú, pričom pri predaji jednotlivých pozemkov a pri následných stavebných úpravách na týchto pozemkoch by mohlo dôjsť k zásahu do týchto inžinierskych sietí, ich poškodeniu a tým aj k zásahu do práv a oprávnených záujmov žalobcov, a preto žalovaného požiadali, aby rešpektoval výkon ich práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, pokiaľ sa vyriešia právne a iné vzťahy medzi dotknutými subjektmi. Žalovaný reagoval na ich žiadosť tak, že poprel, že by mal vedomosť o akýchkoľvek inžinierskych sieťach na predmetných parcelách a dodal, že nemieni prerušovať či zastavovať obchodnú verejnú súťaž s tým, že ak v budúcnosti zistí uloženie inžinierskych sietí na pozemku č. XX/X, začne správne konanie. Z uvedenej reakcie žalovaného, keďže právo žalobcov zodpovedajúce vecnému bremenu zatiaľ nie je zapísané v katastri nehnuteľností, mali žalobcovia dojem, že im dal jednoznačne najavo, že nemieni rešpektovať a ani nijakým iným spôsobom zohľadňovať inžinierske siete na predmetných parcelách, a preto neostala žalobcom iná možnosť, iba urýchlene požiadať o ochranu svojich práv a právom chránených záujmov prostredníctvom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

7. V zmysle úpravy v § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie možno nariadiť len v prípade, ak je potrebná bezodkladná úprava pomerov, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov, prípadne zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci prípadne ešte nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Jeho nariadenie predpokladá aspoň osvedčenie danosti práva (nároku) bez pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy, pričom zásadne neprejudikovanie práva a záujmy účastníkov sú riešené v konaní vo veci samej. V komplexe teda platí, že nariadenie neodkladného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ak tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ak táto dočasná úprava je potrebná, aby sa v daných právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvoril nenávratný stav a ak sa neprimeraným spôsobom nezasiahne do právnych vzťahov medzi účastníkmi konania (účastník nie je obmedzený spôsobom neprimeraným povahe veci). Na nariadenie neodkladného opatrenia sú kladené požiadavky vyplývajúce z ústavného práva na súdnu ochranu. To znamená, že musí mať zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle.

9. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie, čo je skutkový a právny stav veci, v ktorej sa má rozhodovať o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Skutkový a právny stav veci sa posudzuje podľa náležitostí návrhu vyžadovaných v § 326 CSP. Súd sa v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia vyrovná len s tými okolnosťami, ktoré vyplývajú z návrhu a z použiteľného, spravidla hmotného práva, čo súvisí aj s tým, že strany nemusia byť vypočuté a súd nie je povinný vykonávať žiadne iné dokazovanie.

9.1. Význam toho, že pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie, je podstatný v prípade odvolania proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd za základ svojho rozhodnutia vezme len skutkový stav a právne posúdenie, ktoré tu bolo v čase rozhodovania súdu prvej inštancie. Odvolací súd nemôže prihliadnuť na zmeny právneho stavu veci. Aby súd mohol vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, musí navrhovateľ osvedčiť aspoň základné skutočnosti umožňujúce prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj nebezpečenstvo hroziacej ujmy.

9.2. Okrem toho, navrhované neodkladné opatrenie by malo byť primerané zabezpečovaniu nároku a musí byť prípustné. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi navrhovaného neodkladného opatrenia a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie.

10. Neodkladné opatrenie však nemožno vydať iba na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

11. Vo vzťahu k uvedeným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia pritom zákon výslovne vyžaduje, aby navrhovateľ uviedol opísania rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí teda súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu, a to z rozhodujúcich skutočností, ktoré podľa navrhovateľa odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená.

12. Požiadavka odôvodnenosti bezprostredne súvisí s vecnou argumentáciou a netýka sa dokazovania v konaní o návrhu na nariadenia neodkladného opatrenia, ktoré má povahu osvedčovania. Navrhovateľ musí súdu opísaním rozhodujúcich skutočností presvedčiť o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. To predstavuje argumentačnú líniu v zmysle zákonom vyžadovaného „odôvodnenia“.

13. Rozhodujúce je výlučne kritérium splnenia podmienok v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá však musí byť objektívne preskúmateľná a na základe odôvodnenia rozhodnutia.

14. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak navrhovateľovi hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, dochádza k porušovaniu alebo reálnemu ohrozovaniu jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne hrozí zhoršenie jeho právnej pozície do takej miery, že sa mu viac neoplatí uchádzať o konečnú súdnu ochranu.

15. Princíp subsidiarity neodkladného opatrenia sa aplikuje aj vo vzťahu k iným inštitútom, prostredníctvom ktorých môže byť dosiahnutá účinná súdny ochrana, najmä ak je dotknutý subjekt v danej súvislosti zo zákona povinný realizovať určitý úkon. Uvedené pravidlá sa primerane vzťahujú aj na iné právne inštitúty, prostredníctvom ktorých už sú práva a oprávnené záujmy navrhovateľa adekvátne a účinne chránené. Ide najmä o záložné práva, vecné bremená a pod., ktoré môžu vzhľadom na okolnosti prípadu vylučovať potrebu bezodkladne upraviť pomery alebo obavu z ohrozenia exekúcie. Princíp subsidiarity neodkladného opatrenia je zároveň nevyhnutné posudzovať vždy individuálne a s prihliadnutím na reálne právne účinky rozhodnutia vo veci samej

16. Žalobcovia v danom prípade tvrdili existenciu hmotnoprávneho civilnoprávneho vzťahu s protistranou na tom základe, že im patrí právo zodpovedajúce vecnému bremenu - strpenie práva mať uložené vodovodné potrubie, vodárenské zariadenia a elektrický kábel na pozemku žalovaného, kde žalobcovia sú oprávnenými z tohto vecného bremena a protistrana subjektom povinným z vecného bremena. Zámerom žalovaného predat' nehnuteľnosti, na ktorých sa nachádzajú inžinierske siete, ktoré žalobcovia užívajú, môže podľa tvrdení žalobcov dôjsť k zásahu do ich práv z vecného bremena, hoci predaj predmetných nehnuteľností sa doposiaľ neuskutočnil a taktiež sa nezačalo s vykonávaním stavebných úprav, ktoré majú predovšetkým administratívno-právny aspekt.

17. Odvolací súd je toho názoru, že by bolo predčasné v štádiu o nariadenie neodkladného opatrenia posudzovať, či žalobcom patrí právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré nie je zapísané v katastri nehnuteľností. Z predloženej fotodokumentácie nijako nemožno vyvodiť záver, že plánovaným predajom susediacich nehnuteľností a predpokladaným vykonávaním stavebných prác, hrozí žalobcom odstránenie alebo poškodenie vodovodného potrubia, vodárenského zariadenia a elektrického kábla, bezprostredná ujma, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu. Odvolací súd poznamenáva, že budúci vlastník týchto pozemkov nie je zbavený možnosti uvedené pozemky užívať, a teda vykonávať na nich činnosti odvíjajúce sa od jeho vlastníckeho práva, s výnimkou činností, ktoré by bránili výkonu práv z tvrdeného vecného bremena (za predpokladu jeho existencie).

18. Pokiaľ sa týka odvolacej námietky žalobcov, že návrhom neodkladného opatrenia nežiadali priamo „zriadenie vecného bremena“ (ako Ťarchu do LV), ale iba zápis Poznámky do príslušných LV, ktorá bude vymazaná po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, odvolací súd uvádza, že ustanovenie § 325 ods. 1, 2 písm. d) CSP umožňuje nariadiť neodkladné opatrenie, ak je nevyhnutné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená a to tým, že sa uloží protistrane povinnosť niečo vykonať, niečo sa zdržať alebo niečo znášať.

18.1. Z uvedeného je zrejmé, že neodkladným opatrením je možné poskytnúť predbežnú ochranu iba uložením povinnosti druhému účastníkovi (povinnosť niečo konať, niečo sa zdržať alebo niečo strpieť) ale nemožno neodkladným opatrením deklarovať určité právo strany sporu.

18.2. Odvolací súd poukazuje na ust. § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), v zmysle ktorého práva k nehnuteľnostiam sa do katastra zapisujú vkladom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej len „vklad“), záznamom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej len „záznam“) a poznámkou o právach k nehnuteľnostiam v katastri (ďalej len „poznámka“). Zápisom práv k nehnuteľnostiam sa rozumie vklad, záznam a poznámka.

18.3. Neodkladným opatrením teda nemôže súd priznať žalobcom práva, ak z osvedčeného skutkového stavu je zrejmé, že žalobcom momentálne predmetné práva nesvedčia a nariadením neodkladného opatrenia súd nemôže vytvoriť stav, ktorým by priznal žalobcom práva, ktorými v čase rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nedisponujú.

18.4. Nepochybne žalobcovia môžu dosiahnuť cieľ zápisom informatívnej poznámky iniciáciou súdneho konania vo veci samej (§ 5 ods. 3, § 38, § 39 zákona NRSR č. 162/1995 Z.z. Katastrálny zákon), pokiaľ žalobcovia sú vlastníckmi vodovodného potrubia, vodárenského zariadenia a elektrického kábla. V súčasnosti v konaní o vydanie neodkladného opatrenia niet z hypotetického stavu dôvod na existenciu poznámky s obmedzujúcim účinkom.

19. Žalobcovia teda nepreukázali potrebu neodkladnej úpravy pomerov, a preto súd prvej inštancie vecne správne ich návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

20. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne.

21. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešným žalobcom v rozsahu 100 %, pričom kvantifikáciu trov vykoná súd prvej inštancie samostatným uznesením.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).